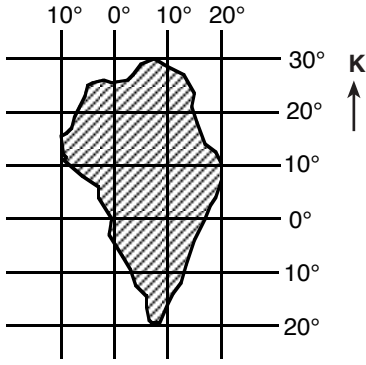

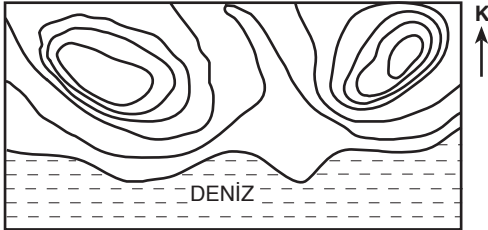
64.

Şekildeki taralı alanın matematik konumu tanımlanırken, aşağıdakilerin hangisi kullanılmaz?

- A) 10° Kuzey enlemi
- B) 10° Batı boyları
- C) 20° Doğu boyları
- D) 20° Güney enlemi
- E) 30° Kuzey enlemi

65. Aşağıda, 25 metrede bir geçirilen eşyüksekti eğrileriyle çizilmiş bir topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritada eşyüksekti eğrileri arasındaki mesafenin her yerde aynı olmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ortalama yükseltinin az olması
- B) Harita ölçeğinin büyük olması
- C) Eğimin yer yer farklı olması
- D) Haritanın deniz kıyısında bir yeri göstermesi
- E) Tepelerin farklı doğrultuda uzanması

66. Deniz seviyesinden yüksekere çıkıldıkça hava sıcaklığı düşer.

Aşağıdakilerden hangisi bu yargıyı destekleyen bir örnek değildir?

- A) Bir yörede, ovada yağmur yağarken dağların zirveye yakın kesimlerinde kar yağması
- B) Bulutların yerden belirli bir yükseltide yoğunlaşması
- C) Yükselti arttıkça, havanın taşıyabileceği nem miktarının azalması
- D) Doğu-Batı doğrultulu bir dağın aynı yükseltideki kuzey yamaçları ile güney yamaçları arasında sıcaklık farkı olması
- E) Bir dağın eteklerinden aynı yamaç boyunca zirveye doğru çıkıldıkça doğal bitki örtüsünün değişmesi

67. Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkının fazla olduğu yerlerdeki kayalarda genellikle fiziksel ufalanma; hem sıcaklığın yüksek hem de yağışın fazla olduğu yerlerdeki kayalarda ise genellikle kimyasal çözünme görülmektedir.

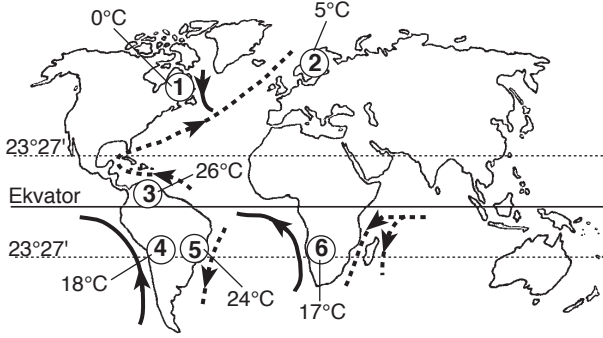
Aşağıdaki tabloda üç yerde gözlenen gece ile gündüz arasındaki ortalama sıcaklık farkı, yıllık yağış miktarı ve yıllık ortalama sıcaklık verilmiştir.

	Gece gündüz arası ortalama sıcaklık farkı (°C)	Yıllık yağış miktarı (mm)	Yıllık ortalama sıcaklık (°C)
I	6	2600	22
II	18	200	15
III	4	500	22

Verilen bilgilere göre, bu yerlerin hangisindeki kayalarda fiziksel ufalanmanın, hangisindeki kayalarda kimyasal çözünmenin en çok olması beklenir?

	Fiziksel ufalanma	Kimyasal çözünme
A)	I	II
B)	III	II
C)	II	I
D)	II	III
E)	III	I

68. Aşağıdaki haritada, dünya üzerindeki okyanus akıntılarının bazıları ve numaralanmış altı yerin yıllık ortalama sıcaklıkları gösterilmiştir.

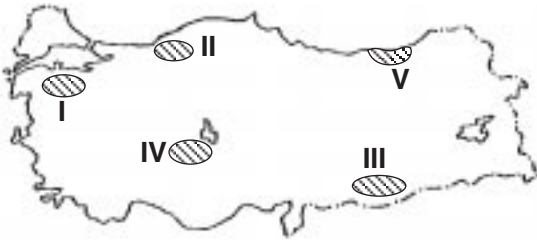

— Soğuk okyanus akıntısı
 - - - - - Sıcak okyanus akıntısı

Haritadaki bilgilere göre 6 numaralı yer ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki yıllık ortalama sıcaklık farkının temel nedeni okyanus akıntılarıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

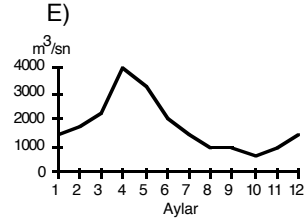
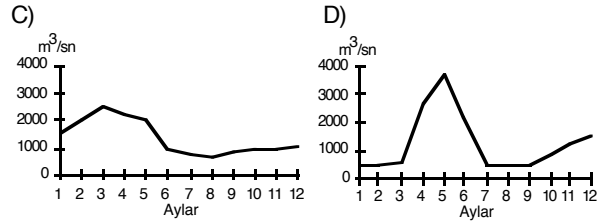
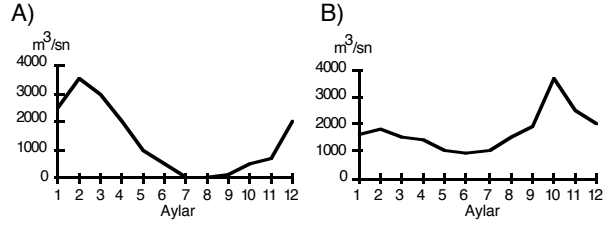
- 69.

Yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış yerlerin hangilerinde görülen erozyonun başlıca nedenleri, bitki örtüsünün seyrekliği ve yağışların düzensizliğidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
 D) III ve IV E) IV ve V

70. Aşağıda akım grafikleri verilen ve yalnızca yağmur sularıyla beslenen beş akarsudan hangisinin bulunduğu bölgede, yaz kuraklığının daha etkili olduğu söylenebilir?

71. Aşağıdaki haritada Türkiye'de nüfus yoğunluğu fazla olan bazı yöreler numaralarla gösterilmiştir.

Bu yörelerden hangilerinin nüfus yoğunluğunun fazla olmasında, endüstri kuruluşlarının yoğun oluşu ile geniş ve verimli tarım alanlarının varlığı birlikte etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

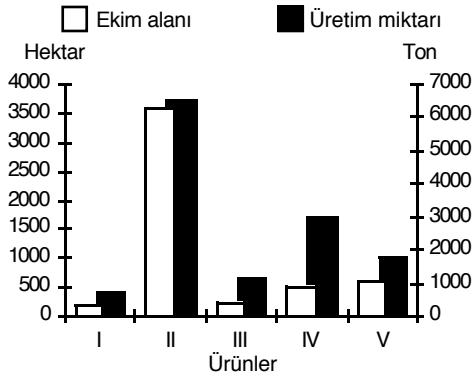
72. Aşağıdaki tabloda sulama olanakları kısıtlı olan, yağış miktarı yıldan yıla değişiklik gösteren bir bölgede yetiştirilen ve ekim alanlarının miktarı birbirine yakın olan beş farklı tarım ürününün 1985-1990 yılları arasındaki üretim miktarları (ton) gösterilmiştir.

Ürünler	Yıllar					
	1985	1986	1987	1988	1989	1990
I	20	16	19	21	19	21
II	28	19	24	26	20	24
III	19	15	17	18	17	18
IV	20	20	21	22	21	22
V	23	21	22	22	22	23

Bu bölgede ürün miktarındaki azalmanın temel nedeninin kuraklık olduğu kabul edilirse, bu ürünlerden hangisinin kuraklıktan en çok etkilendiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

73. Aşağıdaki grafikte, bir bölgede yetiştirilen beş farklı ürünün belli bir yıldaki ekim alanları ve üretim miktarları verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre, bu beş ürünün hangisinde söz konusu yılda birim alandan alınan verim en düşüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

74. Arazinin çok dağlık olduğu yerlerde, tarımda makine kullanımı zorlaştığından, tarım etkinlikleri büyük ölçüde insan emeğine dayanır.

Aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin ikisi de bu durum için birer örnektir?

- A) İç Batı Anadolu Bölümü - Ergene Bölümü
 B) Güney Marmara Bölümü - Ege Bölümü
 C) Orta Karadeniz Bölümü - Konya Bölümü
 D) Doğu Karadeniz Bölümü - Hakkâri Bölümü
 E) Orta Fırat Bölümü - Adana Bölümü

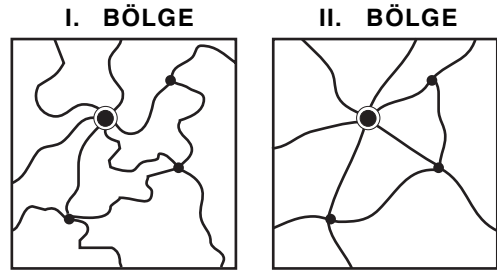
75. Türkiye'de 1985, 1990 ve 1995 yıllarında harcanan suyun kullanım alanlarına göre dağılımı aşağıdaki gibidir.

Kullanım Alanı	1985	1990	1995
İçme ve kullanma (milyar m ³)	5	6	8
Sanayi (milyar m ³)	4	5	6
Sulama (milyar m ³)	32	42	55

Bu tablodaki bilgilere dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Sulama için harcanan su miktarı en fazladır.
 B) 1985'ten 1995'e kadar, kullanım alanlarının üçünde de harcanan su miktarı artmıştır.
 C) Sanayide kullanılan su miktarındaki artış, içme ve kullanma için harcanan su miktarındaki artıştan fazladır.
 D) 1985-1995 yılları arasındaki artış miktarı, sulama suyunda en çoktur.
 E) 1990 yılında, sulamada kullanılan su miktarı, sanayide kullanılan su miktarının 8 katından fazladır.

76. Aşağıdaki iki şekil, iki ayrı bölgedeki yerleşim merkezlerini ve bu merkezleri birbirine bağlayan aynı standarttaki karayolları ağını göstermektedir.

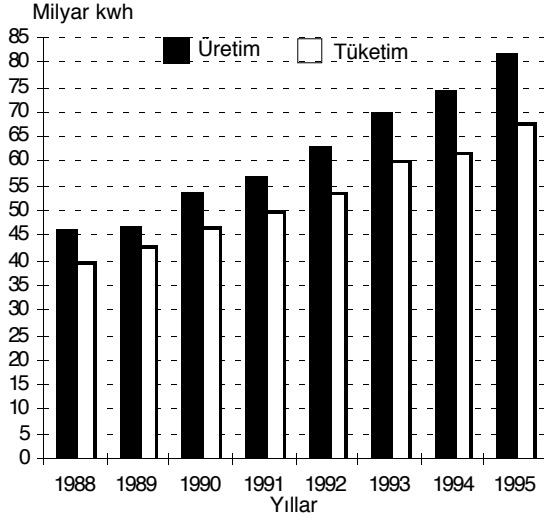

0 25 50 km
 ● 25 000 nüfuslu yerleşim yeri
 ● 5 000 nüfuslu yerleşim yeri

Yalnızca şekillerdeki bilgilere dayanarak, bu iki bölge arasında hangi bakımdan fark olduğu söylenebilir?

- A) Nüfus yoğunluğu B) Yerleşim tipi
 C) Ulaşım ağı sıklığı D) İdari bölünüş
 E) Yerşekilleri

77. Türkiye'de 1988-1995 yılları arasındaki elektrik enerjisi üretimi ve kayıplar dışındaki net tüketimi aşağıdaki gibidir.

Bu grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Sekiz yıl içinde, enerji üretimi %100'ün üzerinde bir artış göstermiştir.
- B) 1988 yılındaki üretim ve tüketim miktarı arasındaki fark, 1995 yılındaki üretim ve tüketim miktarı arasındaki farktan daha azdır.
- C) 1993-1994 yılları arasında tüketimdeki artış, 1992-1993 yılları arasındakine göre yavaşlamıştır.
- D) 1988-1995 yılları arasında enerji üretimi 40 milyar kilovatsaat (kwh) altına düşmemiştir.
- E) Verilen yıllarda üretilen enerji miktarı tüketilenden fazladır.

78. Aşağıdaki endüstri kuruluşlarının Türkiye'deki coğrafi dağılışı göz önüne alındığında, fabrikaların yeri belirlenirken, hammaddeye yakınlık hangisinde öncelikli etkili olmuştur?

- A) Demir-çelik B) Şeker C) Deri
D) Otomotiv E) Petro-kimya

79. Bilimsel kuramların ortaya çıkışını bir mucize olarak göstermek hiçbir şekilde savunulamaz. Bilimin geçmişine bakıldığında, önceleri bir atlama, sıçrama olarak görülen bilimsel çalışmaların, aslında kendinden önceki pek çok kaynaktan beslendiği görülmektedir. Başka bir deyişle, bilimin sellerini veya nehirlerini oluşturan küçük dereler, çaylar fark edilmektedir.

Bu parçada bilimsel bilginin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Bilimsel yöntemle üretilmesi
- B) Sistemli ve düzenli olması
- C) Olaylar arasındaki ilişkileri açıklaması
- D) Mantık ilkelerine uygun olması
- E) Birikimli olarak ilerlemesi

80. Hegel'e göre felsefe, nesnelere düşünceyle görülmesi, düşünceyle ele alınmasıdır. Düşünme kendi kendisiyle beslenir; dışarıdan sağlanacak bir gerece gerek yoktur. Hegel gerçeğe, deneye hiç başvurmadan düşünceyle ulaşmaya çalışır.

Hegel'in bu yaklaşımında temel aldığı görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin kaynağı duyular değil, akıldır.
- B) Doğuştan gelen hiçbir kavram yoktur, tüm kavramlar yaşantılar yoluyla kazanılır.
- C) Bilgi ancak mistik bir sezgi ile elde edilir.
- D) Düşünme yetisi bireyin algıladıklarıyla sınırlıdır.
- E) Düşünce yalnızca bir eylem aracıdır ve ancak bir araç olarak değer taşır.

2 MAYIS 1999
ÖSS CEVAP ANAHTARI

SÖZEL BÖLÜM

1. A	31. C	61. A
2. B	32. C	62. D
3. D	33. B	63. B
4. A	34. D	64. A
5. E	35. E	65. C
6. B	36. B	66. D
7. C	37. A	67. C
8. D	38. D	68. E
9. C	39. B	69. D
10. B	40. E	70. A
11. E	41. C	71. E
12. D	42. A	72. B
13. C	43. E	73. B
14. C	44. D	74. D
15. C	45. D	75. C
16. A	46. C	76. E
17. C	47. B	77. A
18. B	48. A	78. B
19. D	49. E	79. E
20. E	50. B	80. A
21. A	51. C	81. C
22. D	52. A	82. D
23. E	53. D	83. B
24. B	54. B	84. A
25. D	55. C	85. E
26. E	56. D	86. B
27. B	57. C	87. C
28. C	58. E	88. D
29. A	59. A	
30. B	60. E	

SAYISAL BÖLÜM

1. B	31. D	61. B
2. E	32. B	62. C
3. A	33. E	63. B
4. D	34. C	64. D
5. C	35. A	65. B
6. A	36. E	66. C
7. E	37. C	67. D
8. B	38. A	68. E
9. E	39. D	69. C
10. D	40. B	70. D
11. A	41. C	71. B
12. C	42. B	72. A
13. D	43. E	73. C
14. B	44. C	74. D
15. C	45. C	75. A
16. A	46. C	76. E
17. C	47. E	77. E
18. A	48. B	78. A
19. E	49. E	79. D
20. B	50. A	80. B
21. D	51. D	81. C
22. B	52. E	82. E
23. E	53. C	83. D
24. A	54. A	84. B
25. C	55. D	85. A
26. A	56. A	86. C
27. E	57. E	87. E
28. B	58. C	88. D
29. C	59. D	
30. A	60. B	